

Til Nærings- og fiskeridepartementet

28.01.2021

Miljøstiftelsen Bellonas innspill til forskrift om kapasitetsjusteringer for tillatelser til akvakultur med matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret i 2022

Vurdering av miljøpåvirkning må baseres på flere miljøindikatorer

Når det nå skal foretas kapasitetsjusteringer for 2022 ser Bellona behovet for å presisere hva som var grunntanken ved innføring av trafikklyssystemet - der eventuell vekst i næringen skal foregå på miljøets premisser, og hvor det er den totale miljøbelastningen i et område som skal være styrende for justering av vekst i (de 13) produksjonsområdene.

Mer enn fire år er gått siden systemet for kapasitetsjusteringer for norsk lakse- og ørretoppdrett trådte i kraft, og fortsatt er det *kun ett parameter* som benyttes til å vurdere næringens miljøpåvirkning, dette i form av hvordan lakselus påvirker vill laksefisk. Bellona mener det er på høy tid å implementere flere miljøindikatorer, da lakselus alene ikke sier nok om miljøbelastningen fra oppdrettsaktivitet i et område. Det fremkommer av Hurdalsplattformen at regjeringen ønsker å videreutvikle trafikklyssystemet med flere miljøindikatorer. Bellona forventer at ved neste kapasitetsjustering så er dette en realitet.

Mulighet for vekst i «gule» og «røde» produksjonsområder må strammes inn

Muligheten for tilbud om kapasitetsøkning uavhengig av miljøstatus i produksjonsområdet er en uthuling av dagens system, og strider imot grunnideen om at det er områdes tåleevne ut fra miljøhensyn og totale belastning som skal være styrende for eventuell vekst eller reduksjon av produksjon i et område. I praksis

vektes nå den enkelte aktørs interesse for vekst høyere enn styrende prinsipp om et områdes miljøstatus. Bellona mener at der miljøindikatoren for et område tilsier gult eller rødt lys bør det gås bort fra tilbud om vekst. I tilfeller der enkeltaktørers drift ikke har ført til negativ påvirkning på miljøet etter styrende miljøparameter, kan de etter dokumentasjon på dette unntas eventuelle krav om reduksjon i produksjon.

Dødelighet må bli et miljøparameter

Dødeligheten i næringen er alt for høy og en bærekrafts utfordring i seg selv. I hovedsak er det et dyrevelferdsproblem, men det representerer også et miljø og klimaproblem. Næringen må få ned dødeligheten i produksjonen. Det kan ikke være akseptabelt med 15-20% dødelighet av laks i sjø, slik det har vært de siste årene¹. Å sikre økt overlevelse er et av de meste effektive grepene vi kan ta for å redusere det totale klimaavtrykket av lakseproduksjon. Implisitt kan det også ligge mye vekst i lavere dødelighet.

Bellona mener det er kritikkverdig at departementet ikke har hatt anledning til å gjøre en faglig vurdering av spørsmålet rundt hvorvidt dødfisk skal inntas i beregningene for kapasitetsutnyttelse eller ei. Bellona anser det som problematisk at dødelighet ikke tas mer alvorlig enn at det kun nevnes og diskuteres som en kalkuleringsfaktor i beregningsgrunnlaget for kapasitetsutnyttelsen. Det er alarmerende at systemet, slik det er innrettet i dag, fortsatt kan tilby vekst tross høy dødelighet grunnet dårlig velferd eller drift i enkelttilfeller.

Med vennlig hilsen Miljøstiftelsen Bellonas havbruksavdeling, ved

Kari Torp

Seniorrådgiver havbruk

Silje Båtsvik Risholm

Seniorrådgiver Havbruk

Kilde: 1) <https://www.barentswatch.no/havbruk/fiskedodelighet-og-tap-i-produksjonen>